

**ПРОГРАМ О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ПРОГРАМА
УПРАВЉАЊА СПОМЕНИКА ПРИРОДЕ
„ЛАЛИНАЧКА СЛАТИНА“
ЗА 2018. ГОДИНУ**

I УВОД

Споменик природе „Лалиначка слатина“ налази се у источној Србији, северозападно од града Ниша а простире се на територијама града Ниша и општине Меровина. Ово подручје стављено је под заштиту Одлукама о проглашењу Споменика природе „Лалиначка слатина“ које су донели скупштина општине Меровина објављеном у Службеном листу града Ниша бр.17 од 06. марта 2015. године и скупштина града Ниша објављеном у Службеном листу града Ниша бр.74 од 24. септембра 2015. године.

Седиште Управљача ЈП Дирекције за изградњу града Ниша је ул. 7. јули бр. 6; 18000 Ниш.

Код Управљача је запослено 29 радника од којих је на пословима везаним за заштиту подручја непосредно ангажовано 2 радника, а за опште послове ангажовани су и остали радници Управљача.

Категорија природног добра према класификацији националног законодавства:

- III (трећа) категорија- заштићено подручје локалног значаја (Закон о заштити природе „Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010 и 91/2010)

Категорија природног добра према класификацији Светске уније за заштиту природе (IUCN):

- IUCN Category IV- Habitat/Species Management Area
- IV категорија- подручје управљања стаништем/врстама у природи

Површина природног добра Споменика природе „Лалиначка слатина“ износи 251ha 75a 18m², од чега је под другим степеном заштите 35ha 63a 37m² а трећи степен заштите је на 216ha 11a 81m², што представља 85,85% заштићеног подручја.

Плански основ за израду Програма управљања је План управљања Споменика природе „Лалиначка слатина“ 2016-2025 године, на који су сагласност дали Град Ниш, Управа за привреду, одрживи развој и заштиту животне средине број: 501-555/2016-05 од 14.06.2016. године и Општина Меровина, Општинска управа број: 501-408 од 02.06.2016. године.

II ЦИЉЕВИ ЗАШТИТЕ, ОЧУВАЊА, УНАПРЕЂЕЊА И ОДРЖИВОГ КОРИШЋЕЊА ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА

Споменик природе „Лалиначка слатина“ поседује неке карактеристичне вредности које се огледају кроз богатство биљног и животињског света. У 2018. години је потребно остварити следеће циљеве како би се очувале природне одлике овог подручја:

- подстицање научно-истраживачког рада на подручју Споменика природе;
- одржавање чистоће на подручју Споменика природе;
- спроводити прописане режиме заштите;
- обележити унутрашњу и спољашњу границу заштићеног подручја;
- поставити табле са јасно дефинисаним правилима понашања посетилаца, обавезама и ограничењима у погледу коришћења заштићеног подручја, спречити активности које могу нарушити вредност заштићеног подручја, обезбедити услове за развој образовних и научно-истраживачких, информативно- пропагандних и других активности ради афирмације заштићеног подручја;
- израдити Елабората затеченог стања(нултог стања) и посебно елаборате о води и педологији

III ЗАШТИТА, ОДРЖАВАЊЕ, ПРАЋЕЊЕ СТАЊА И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ И СТОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ

Задатак управљача законом заштићеног природног добра је да обезбеди спровођење прописаног режима заштите (II и III степена заштите) и низом мера и активности спроводи Одлука о проглашењу у циљу заштите Споменика природе „Лалиначка слатина“.

1. Приоритетне мере и активности на управљању природним вредностима

Програм управљања заштићеним подручјем „Лалиначка слатина“, обухвата следеће задатке:

1.1. Чување, заштита, одржавање и презентација

1.1.1. Чување и заштита

Послове чувања ће обављати чуварска служба коју обезбеђује управљач. Управљач има радника који је одређен да ради послове чувара природе али он нема положен стручни испит јер је потребно да његова позиција буде дефинисана новом систематизацијом радних места ЈП Дирекције за изградњу града Ниша. Додатна тешкоћа у функционисању чуварске службе у постојећем облику је и задуженост овог радника на пословима чувања другог заштићеног подручја. Из тог разлога треба наћи могућност ангажовања неког од мештана околних села на овим пословима уз обавезу да такође полаже стручни испит. Чуварска служба на основу акта о унутрашњем реду и чуварској служби, штити подручје „Лалиначке слатине“, одржава и унапређује затечено стање. Основно задужење чуварске службе је да спречи активности које могу да наруше вредности заштићеног подручја, а у случају насталих промена које могу нарушити основне вредности заштићеног подручја, обавести организацију за заштиту природе или инспекцијске органе.

У активности чувања и заштите спада и обележавање граница заштићеног подручја СП „Лалиначка слатина“ и то како обнављање обележавања унутрашњих граница (граница између друге треће зоне заштите) у дужини од око 5 Км са укупно 63 белеге и обележавање спољних граница подручја у дужини од око 8 Км са укупно 70 белега.

Планирана средства: Сопствена средства.....225.000,00дин.	Извршиоци активности: ЈП Дирекција за изградњу Града Ниша
--	--

1.1.2. Одржавање

Одржавање заштићеног подручја подразумева следеће активности:

- одржавање чистоће, постављање канти за отпадке;
- одржавање комуналног реда: по потреби уклањање отпада

Управљач је дужан да обезбеди средства за набавку опреме која је неопходна за одржавање заштићеног простора „Лалиначке слатине“, што представља редовну активност чуварске службе.

Планирана средства: Сопствена средства:.....275.000,00дин.	Извршиоци активности: ЈП Дирекција за изградњу града Ниша
---	--

1.1.3. Презентација

Споменик природе „Лалиначка слатина“ у протеклом периоду није била превише присутна у медијима, о њој се међу становништвом веома мало зна. Локално становништво чак и није упућено у то какво се природно богатство и специфичност налази у њиховој непосредној близини.

Потребно је широј јавности предочити о каквом се природном богатству ради. Већа

афирмација овог подручја у медијима, довела би до повећане заинтересованости појединаца и организација, како домаћих тако и страних.

Први подаци о истраживању биљног света датирају још из 1884. године, а подаци о водоземцима и гмизавцима су из 1900. године, али се и до дана данашњег о богатству биљног и животињског света мало говори. Ово подручје ће са бољом презентацијом у наредном периоду привући домаће и стране истраживаче, научнике и љубитеље природе, с обзиром да се овде налазе врсте од националног али и међународног значаја.

У 2018. години ће се Споменик природе „Лалиначка слатина“ презентовати јавности на јавним скуповима одмах уз „Церјанску пећину“ и друга природна богатства овог краја.

Планирана средства: Сопствена средства.....20.000,00дин.	Извршиоци активности: ЈП Дирекција за изградњу Града Ниша
---	--

1.2. Управљање посетиоцима

До сада организованих туристичких посета на овом подручју није било. Дешавали су се спорадични обиласци овог подручја искључиво од стране научника и истраживача, у сопственој режији и то у трајању од по неколико сати.

У 2018. години би треба поставити 3 табле са именом Споменика природе, 3 табле са правилима понашања односно одређеним забранама на овом подручју, а такође и 3 информационе табле са основним подацима о Лалиначкој слатини.

1.3. Регулисање имовинско-правних односа

Урадити прецизну идентификацију просторних целина/јединица на нивоу катастарских парцела, на којима би се примениле мере заштите пољопривредног земљишта, извршило дефинисање индикатора животне средине и мерљивих резултата за програмски период. Ово је нарочито потребно због развоја пољопривредних основа и увођења компензације.

2. Приоритетне мере и активности на управљању културно-историјским вредностима

На подручју Споменика природе „Лалиначка слатина“, до сад нису евидентирани објекти нити локације од културно-историјског значаја.

3. Управљање природним ресурсима

Разноврсни природни ресурси, ретке биљке, велики број различитих врста птица, захтева посебан режим управљања. Дирекција за изградњу града Ниша, као управљач заштићеног добра, има обавезу да:

- одржава и унапреди затечено стање на овом подручју;
- у сарадњи са локалним становништвом ограничи употребу тешких пестицида у пољопривредној производњи на овом подручју;
- организује научно-истраживачке активности, како би се утврдило тачно стање биљне и животињске популације и на тај начин утврдила режиме који би се примењивали на одређеним локацијама овог подручја;
- успостави контакте са Градским општинама Палилула и Црвени крст, као и са општином Меровина, у циљу бољег и лакшег управљања овим подручјем.

IV ПРИОРИТЕТНИ ЗАДАЦИ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ И ОБРАЗОВНОГ РАДА

Приоритетни задатак управљача да своје активности усклади са циљевима очувања и унапређења природног добра, а међу њима је и спровођење научноистраживачких активности. То би требало обављати у сарадњи са овлашћеним научним институцијама које би вршиле перманентну

контролу стања слатинског подручја.

У оквиру ових активности, потребно је:

- успоставити контакте са овлашћеним научним институцијама (Заводом за заштиту природе Србије, ПМФ департаман за биологију и хемију) и другим управљачима
- израдити пројекат Мониторинга биолошке разноврсности и стања животне средине споменика природе "Лалиначка слатина" који би обухватао инвентаризацију и процену стања кључних елемената (флора, фауна, физичко-хемијске карактеристике станишта) заштићеног природног добра споменика природе "Лалиначка слатина".

Планирана средства: Град Ниш.....1.000. 000,00 дин.	Извршиоци активности: Изабрани извођачи од стране управљача ЈП Дирекције за изгра. Града
Општина Мерошина.....800.000,00 дин.	Изабрани извођачи од стране управљача ЈП Дирекције за изгра. Града

V ПЛАНИРАЊЕ, ИЗГРАДЊА И УРЕЂЕЊЕ ПОДРУЧЈА

Постојећа просторна и урбанистичка документација не посматра заштићено подручје као целовити комплекс, нити је она усклађена са прописаним режимима заштите. Одлуком о проглашењу Споменика природе „Лалиначка слатина“, није уведена само нова функција заштите природе за ово слатинско подручје, него се проширују и обогаћују функције ширег региона. Након усаглашавања постојеће урбанистичке и просторно планске документације са Одлуком, планираће се активности на изради Плана подручја посебне намене споменика природе „Лалиначка слатина“.

Поред овог планирамо и даљу израду управљачке документације.

Израда потребне управљачке документације:

-Одлуке о накнадама за коришћење заштићеног подручја споменика природе "Лалиначка слатина". Ова Одлука није урађена у току 2017. године јер се очекује усвајање Закона о накнадама. Сачекаћемо усвајање овог Закона како неби били у обавези да одмах вршимо усклађивање Одлуке о накнадама са одредбама новог Закона.

-Израда заштитног знака споменика природе (дизајн и израда)

Обележавање заштићеног подручја управљач ће спровести постављањем табли одговарајућег изгледа (назив, основни подаци, графички приказ заштићеног подручја) уз претходно прибављену сагласност организације за заштиту природе, а у складу са Правилником о начину обележавања заштићених природних добара („Службени гласник РС“, бр. 30/92, 24/94 и 17/96).

У складу са одлукама о заштићеном подручју поставиће се табле са упутством о понашању, које ће јасно обавештавати посетиоце о дозвољеном понашању, а посебно ће се истаћи забране.

Управљач ће поставити и информативне табле о заштићеном подручју са њиховим битним карактеристикама као и занимљивостима, на српском и енглеском језику, ради обавештавања и презентације заштићеног подручја и едукације посетилаца, уз сагласност организације за заштиту природе.

Планирана средства: Сопствена средства:.....50.000,00 дин.	Извршиоци активности: ЈП Дирекција за изградњу града Ниша
Град Ниш.....1.396.048,00 дин.	Изабрани извођач од стране управљача ЈП Дирекције за изгра. Града
Општина Мерошина.....194.400,00 дин.	Изабрани извођач од стране управљача ЈП Дирекције за изгра. Града
Остала средства.....100.000,00 дин.	

VI ПРОМОЦИЈА ВРЕДНОСТИ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА

Промоција и популаризација подручја Споменика природе „Лалиначка слатина“, су једни од основних задатака управљача. То ће се вршити на следећи начин:

- остваривање континуиране сарадње са представницима медија;
- израда пропагандног материјала (проспекти, карте);
- презентација резултата истраживања.

VII САРАДЊА

ЈП Дирекција за изградњу града Ниша као управљач „Лалиначке слатине“ у циљу што бољег очувања овог Споменика природе, мора да негује различите облике формалних и неформалних односа и заједничких активности, са:

- Министарством заштите животне средине;
- Градским општинама Палилула, Црвени крст и општином Мерошина;
- градским секретаријатима за заштиту животне средине, за пољопривреду, за привреду ;
- Канцеларијом за локални економски развој и пројекте
- Заводом за заштиту природе Србије;

VIII ПОСЕБНИ ПОСЛОВИ И ЗАДАЦИ

1.1. Противпожарна заштита

У склопу редовних активности управљач спроводи акцију информисања мештана села Лалинца, Сечанице и Дудулајца путем летака постављених на важним сеоским објектима о важности и значају противпожарне заштите.

1.2. Обележавање важних датума за заштиту природе и животне средине

На пригодан начин и у сарадњи са стручним институцијама, локалном самоуправом и Туристичком организацијом Ниша обележићемо значајне датуме и у плану је да у 2018. години обележимо:

- 02. фебруар- Светски дан влажних (мочварних) подручја
- 22. март- Светски дан вода
- 11. април - Дан заштите природе
- 22. април - Дан планете Земље
- 22. мај – Светски дан заштите биодиверзитета
- 24. мај – Европски дан паркова
- 5. јун – Дан заштите животне средине
- 27. септембар - Светски дан туризма

Планирана средства: Сопствена средства.....20.000,00дин.	Извршиоци активности: ЈП Дирекција за изградњу Града Ниша
---	--

IX ФИНАНСИРАЊЕ ПРОГРАМА

Извори средстава, приходи и расходи

Извори прихода за 2018. годину биће:

1.1. Средства Буџета Републике Србије и то:

- средства Министарства заштите животне средине или Министарства трговине, туризма и телекомуникације по расписаним конкурсима

1.2. Средства из Буџета јединице локалне самоуправе

- Буџет Града Ниша

Средствима из овог Буџета се финансирају позиције у делу чувања, израде и реализације пројеката научноистраживачких радова, израде планске документације и уређења заштићеног

подручја. Ове позиције из програма управљања заштићеним подручјем СП "Лалиначка слатина" треба да буду укључене и у Програм уређења грађевинског земљишта за 2018. годину.

- Буџет градске општине Палилула
- Буџет градске општине Црвени крст
- буџет Општине Меровина

Средствима из овог буџета се финансирају израда и реализација пројекта научноистраживачких радова и уређење заштићеног подручја.

1.3. Сопствени приходи управљача и приходи од накнаде
Ова средства су намењена за бруто зараде чувара и осталих радника ангажованих код управљача на пословима управљања заштићеним подручјем, материјалне трошкове чуварске службе, за редовне обиласке, гориво, материјалне трошкове одржавања и материјалне трошкове презентације, као и за израду управљачке документације.

1.4. Средства предприступних фондова и других фондова
Конкурише се за наменска средства тих фондова одређеним пројектима.

ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН - Табела прихода (Споменик природе "Лалиначка слатина")

	Извори прихода	Износ у динарима
1	Средства Буџета Републике Србије	
	Министарство пољопривреде и заштите животне средине	
	Министарство трговине, туризма и телекомуникација	
2	Средства буџета јединице локалне самоуправе	
	2.1. Буџет Града Ниша	2.396.048,00
	2.2. Буџет Градске општине Палилула	
	2.3. Буџет Градске општине Црвени крст	
	2.4. Буџет Општине Меровина	994.400,00
3	Сопствени приходи	590.000,00
4	Средства фондова	
	Средства донација и спонзорстава	100.000,00
	Укупно приходи	4.080.448,00

ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН-Табела планираних расхода(Споменик природе "Лалиначка слатина")

Врста расхода	Извори и износи средстава (у динарима)						Укупно
	Б у џ е т р с	Буџет јединице локалне самоуправе		Сопствени приходи	Средства фондова	Остала средства	
		Буџет Града Ниша	Буџет општине Мерошина				
1.1. Чување, заштита и одржавање и презентација заштићеног подручја							
1.1.1. Чување и заштита							
A.1.1. Бруто зараде чувара(процентуално 25%)				175.000,00			175.000,00
A.1.2. Остали трошкови чуварске службе (гориво и други материјални трошкови)				50.000,00			50.000,00
1.1.2. Одржавање							
A.2.1. Бруто зараде особља запосленог код управљача на пословима управљања заштићеним подручјем-(процентуално 25%)				225.000,00			225.000,00
A.2.2. Одржавање комуналног реда (чишћење и заштита)				50 000,00			50 000,00
1.1.3. Презентација							
A.3.1.Ажурирање веб сајта,				20 000,00			20 000,00
УКУПНО III А)				520 000,00			520.000,00
1.2. Управљање посетиоцима							
УКУПНО III Б)							
IV Мониторинг биолошке разноврсности и стања животне средине СП "Лалиначка слатина"							
-Инвентаризација и процена стања кључних елемената(флоре,фауне и физикохемијске карактеристике станишта)СП"Лалиначка слатина".		1.000.000,00	800.000,00				1.800.000,00
УКУПНО IV				1.000.000,00	800.000,00		1.800.000,00
V Планирање изградња и уређење подручја							
1.Обележавање спољне границе заштићеног подручја		426.048,00					426.048,00
2.Постављање табли ознака заштићеног подручја и информационих табли			194.400,00				194.400,00
3.Израда управљачке документације				50.000,00			50.000,00
4.Израда заштитног знака подручја						100.000,00	100.000,00
5.Израда Плана подручја посебне намене споменика		970.000,00					970.000,00

природе "Лалиначка слатина"							
УКУПНО V	1.396.048,00			50.000,00		100.000,00	1.740.448,00
1. Акција управљача на информисању мештана о противпожарној заштити				20.000,00			20.000,00
УКУПНО VIII				20.000,00			20.000,00
УКУПНО ПЛАНИРАНИ РАСХОДИ	2.396.048,00	990.000,00		590.000,00		100.000,00	4.080.448,00

X ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Обавезује се ЈП Дирекција за изградњу града Ниша, да поред извршавања послова и активности из Одлука о заштити споменика природе "Лалиначка слатина" по овом годишњем програму, унесе у Програма уређивања грађевинског земљишта за 2018. годину одредбе овог програма.

ЈП ДИРЕКЦИЈА ЗА ИЗГРАДЊУ ГРАДА НИША НАДЗОРНИ ОДБОР

Број: 01-2110-2-1/18
Ниш, 01.06.2018. године

ПРЕДСЕДНИК НАДЗОРНОГ ОДБОРА

Дејан Милосављевић дипл. инж. маш.